

Vragen door de leden der Kamer gesteld overeenkomstig artikel 140 van het Reglement van Orde, en de daarop door de regering schriftelijk gegeven antwoorden

5

Vragen van de leden **Bemelmans-Vidéc** (CDA), **van de Beeten** (CDA), **van der Linden** (CDA), **Lagerwerf-Vergunst** (CU) en **Holdijk** (SGP) op 13 maart 2009 medegedeeld aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de minister van Buitenlandse Zaken en de minister van Justitie inzake de bestrijding van antisemitisme.

Gelijkkluidende vragen worden gesteld door de leden Leerdam (PvdA), Schinkelshoek (CDA), Haersma Buma (CDA), Van Baalen (VVD), Pechtold (D66) en De Wit (SP) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

1

Met instemming kennis genomen hebbend van de beleidslijn van de regering waar het gaat om de bestrijding van xenofobie, inclusief de bestrijding van antisemitisme, vragen deze leden of de regering bekend is met de *London Declaration of Combating Antisemitism* opgesteld door parlementariërs uit vele landen bijeen bij gelegenheid van de *founding Conference and Summit of the Inter-Parliamentary Coalition for Combating Antisemitism* (16–17 februari 2009 te Londen)?

2

Deelt de regering de opvatting dat de door een groot aantal overheids- en

particuliere organisatiesesignaleerde sterke toename van het aantal antisemitische incidenten, inclusief antisemitische «*hate crimes*» en aanvallen gericht tegen Joodse personen en bezittingen, en tegen religieuze, onderwijs- en andere organisaties en instituties van de Joodse gemeenschap, een zeer zorgwekkende ontwikkeling representeert temeer daar het gaat om een globaliserende ontwikkeling waarbij het internet een effectief medium blijkt te zijn?

3

Deelt de regering de opvatting dat deze ontwikkeling – soms culminerend in «*genocidal antisemitism*» – des te zorgwekkender is waar deze door sommige regeringen openlijk wordt gesteund en zelfs wordt bevorderd?

4

Is de regering van oordeel dat deze ontwikkelingen zowel nationaal als in internationale politieke en bestuurlijke fora om een omvattend actieprogramma vragen? Zo ja, is de regering bereid daartoe nieuwe initiatieven te nemen, zoals door agendering in de Europese Raad?

5

Kan de regering een overzicht geven van ontwikkelingen in aantal en aard van antisemitische incidenten in Nederland in de laatste 5 jaren?

6

Kan de regering een overzicht geven van bestaande wetgeving en beleidsprogramma's – op nationaal en op gemeentelijk niveau – die tot doel hebben antisemitisme in zijn verschillende uitingsvormen te bestrijden (onder andere via registratie en evaluatie van antisemitische incidenten, educatie, etc.) en te bestraffen?

7

Kan de regering aangeven op welke wijze Nederland aan zijn verplichtingen aangegaan onder de Berlijn Declaratie (2004) van de OVSE ter bestrijding van antisemitisme voldoet respectievelijk gaat voldoen?

8

Kan de regering aangeven op welke wijze Nederland voldoet aan de oproepen neergelegd in de Resolutie *on remembrance of the Holocaust, antisemitism and racism*, aangenomen door het Europese Parlement op 27 januari 2005?

9

Kan de regering aangeven op welke wijze Nederland uitvoering geeft aan Resolutie 1563 (2007) inzake de bestrijding van antisemitisme van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa, alsmede aan het *Hate Speech Protocol* van de *Convention on Cybercrime* van de Raad van Europa?

10

Kan de regering aangeven welke gevolgen een en ander heeft voor de opstelling van Nederland ten aanzien van Durban II?

Antwoord

Antwoorden van mevrouw **Ter Horst** (minister van Binnenlandse Zaken), mede namens de minister van Buitenlandse Zaken, de minister van Justitie en de minister voor Wonen, Wijken en Integratie. (Ontvangen 9 april 2009)

1

Ja.

2 en 5

Zoals ook aangegeven in de antwoorden van de minister voor Wonen, Wijken en Integratie op de vragen over de toename van antisemitische incidenten (nr. 2009Z03821) is elke vorm van discriminatie verwerpelijk en elk antisemitisch incident onacceptabel. Volgens de rapportage van het EU-Grondrechtenbureau¹ is er in Nederland in de periode 2001–2007 een dalende trend van antisemitische incidenten waar te nemen. De cijfers van 2007 liggen zelfs aanzienlijk lager dan alle jaren daarvoor. Uit het jaarverslag van het Meldpunt Discriminatie Internet van 2007 blijkt dat er dat jaar ten opzichte van 2006 minder antisemitische uitingen gemeld zijn, hoewel nog steeds meer dan in 2005. Tijdens de recente oorlog in Gaza was er wel sprake van toegenomen spanning tussen groepen in de Nederlandse samenleving, en werden er meer antisemitische incidenten gemeld in de media.

Voorzover het

EU-Grondrechtenbureau over gegevens uit andere lidstaten beschikt, lijkt er in de EU een vergelijkbaar patroon zichtbaar: het aantal antisemitische incidenten is gemiddeld afgenomen in de periode 2001–2007, terwijl toenames van het aantal incidenten door de jaren heen vaak lijken samen te vallen met het opklaaien van het conflict tussen Israël en de Palestijnen. Het EU-Grondrechtenbureau verwijst echter ook naar (Amerikaanse) onderzoeken in een aantal EU-lidstaten, van de Anti-Defamation League² en het Pew Global Attitudes Project³, waaruit blijkt dat de acceptatie van antisemitische

vooroordelen tussen 2004 en 2008 is toegenomen. Volgens het Pew Global Attitudes Project is deze toename overigens ook te zien bij vooroordelen over moslims en leven die bij een groter deel van de bevolking dan antisemitische vooroordelen. Volgens dit onderzoek bestaat er een sterke correlatie tussen beide: die delen van een bevolking die negatief denken over joden, hebben vaak ook negatieve denkbeelden over moslims. Zoals aangegeven in de beantwoording van de Kamervragen over een sterke toename van antisemitische incidenten (Aanhangsel van de Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 1882) zijn de cijfers van de politie met betrekking tot 2008 nog niet beschikbaar. Wanneer deze beschikbaar komen, wordt u hierover geïnformeerd.

3

Nederland veroordeelt ten stelligste elke vorm van antisemitisme, zeker indien dit fenomeen door een regering wordt getolereerd en/of bevorderd. De regering is van mening dat actief beleid tegen elke vorm van discriminatie een wereldwijde noodzaak is.

4, 6, 7, 8, 9

In de Berlijn Declaratie van de OVSE uit 2004 committeren staten zich om zorg te dragen voor een veilige omgeving vrij van antisemitisme. Zoals ook aangegeven in de antwoorden van de minister voor Wonen, Wijken en Integratie op de vragen over de toename van antisemitische incidenten (nr. 2009Z03821), kan in Nederland iedereen die zich gediscrimineerd voelt voor hulp en bijstand terecht bij een antidiscriminatiebureau, een klacht indienen bij de Commissie Gelijke Behandeling of aangifte doen bij de politie. Het onlangs aangenomen wetsvoorstel gemeentelijke antidiscriminatievoorzieningen (ADV) (Kamerstukken I, 2008/09, 31 439, nr. A) voorziet in toegang tot antidiscriminatievoorzieningen door het hele land. Op rijksniveau vindt er op uitnodiging van het ministerie van BZK regelmatig overleg plaats tussen de betrokken ministeries met als doel om het rijksbeleid op antidiscriminatiegebied op elkaar af te stemmen. Daarnaast zet het kabinet sterk in op het vergroten van

de meldings- en aangiftebereidheid van slachtoffers van discriminatie. In de zomer van 2009 zal er in dat kader een publiekscampagne worden opgestart om burgers te informeren over de mogelijkheden om discriminatieklachten te melden bij een ADV. De nadruk in de campagne zal liggen op de boodschap dat het zinvol is om klachten te melden. De politie en het OM voeren een actief opsporings- en vervolgingsbeleid met betrekking tot discriminatie, iets waartoe de Resolutie 1563 (2007) inzake de bestrijding van antisemitisme van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa staten oproept. Voor dit beleid wordt verder verwezen naar de beantwoording van de Kamervragen over de recente golf van incidenten jegens synagogen, de beschieting van een joodse instelling en een sterke toename van antisemitische incidenten (Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nrs. 1880, 1881 en 1882). Overigens ligt het protocol uit 2003 bij het Cybercrime-verdrag van de Raad van Europa, betreffende strafbaarstelling van racistische en xenofobe daden nog voor uitdrukkelijke goedkeuring bij het parlement. Het Europees Parlement heeft EU lidstaten op 27 januari 2005 opgeroepen om alle daden van antisemitisme zonder voorbehoud te veroordelen en om onderwijs over de Holocaust te versterken. Hiervoor wordt verwezen naar de beantwoording van de Kamervragen over de toename van antisemitische incidenten door de minister voor Wonen, Wijken en Integratie (nr. 2009Z03821). Ook op internationaal niveau zet Nederland zich sterk in om antisemitisme tegen te gaan. In de onderhandelingen over een slotdocument voor de Durban Review Conferentie – een VN-conferentie over racisme die in april in Genève zal plaatsvinden – maakt Nederland zich sterk voor expliciete aandacht voor antisemitisme in de slottekst. Ook worden projecten ondersteund die antisemitisme bestrijden in derde landen. Zo financiert de Nederlandse ambassade in Moskou vanuit het Mensenrechtenfonds de (reizende) toonstelling «Anne Frank – een geschiedenis voor vandaag» en een programma van bijgaande activiteiten. Dit moet uiteindelijk leiden tot een betere kennis over de

Holocaust en toegenomen bewustzijn van discriminatie en xenofobie en onderlinge vooroordelen bij jongeren in Rusland.

Agendering in de EU Raad van Ministers is op dit moment niet direct aan de orde. Wel wordt in de Raad van Ministers in een breder kader gesproken over het onderwerp gelijke behandeling.

10

Nederland accepteert niet dat in de slotverklaring van de Durban Review Conferentie, die van 20 tot 24 april plaatsvindt in Genève, enige referentie aan specifieke landen, zoals bijvoorbeeld Israël, staat. Dit is een rode lijn voor Nederland. Indien dit het geval is of indien de conferentie anderszins antisemitische trekken zou vertonen zal Nederland niet deelnemen aan de conferentie. Vooralsnog zet Nederland zich juist in om de bestrijding van antisemitisme voldoende aandacht te laten krijgen in de slotverklaring.

¹ Anti-Semitism, Summary overview of the situation in the European Union 2001–2008, February 2009, zie http://fra.europa.eu/fraWebsite/home/pub_cr_antisemitism_en.htm.

² Attitudes Toward Jews in Seven European Countries, 10 februari 2009, zie http://www.adl.org/Public%20ADL%20Anti-Semitism%20Presentation%20February%202009%20_3_.pdf

³ Unfavorable Views of Jews and Muslims on the Increase in Europe, 17 september 2009, zie <http://pewglobal.org/reports/display.php?ReportID=262>